

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 16.

Indult Bétsből, Pénteken, Augustus' 22-dikén, 1828.

B é t s.

Ő Tsász. Kir. Felsége Fő Tisztelen-
dő V á r a d y Jó'sef Urat, Szombathelyi
Nagy-Prépostot és Kanonokot, Ns Vas
Vármegye Tábla-Bíráját, a' Magyar Li-
teraturának kedvellőjét és előmozdítóját
Sexardi Apáturrá; — Fő Tiszt. K u k o-
v i c h Jó'sef Urat, Diákóvári Kanono-
kot, Kolbáni Apáturrá méltóztatott ke-
gyelmesen nevezni.

A' jövő Vasárnap, úgymint ezen Hó-
napnak 24-dik napján innepli a' Nemes
Magyar Nemzet, Sz. István Királynak és
Apostolnak napját jeles ájtatossággal a'
Városban lévő T. T. Kaputzinus Atyák
Templomában. Tíz órakor vészi kezdetét
a' Prédikáció; mellyre a' Nagy Mise kö-
vetkezik. Ezen inneplésre minden Ma-
gyar Hívek különös tisztelettel hívattatnak.

H a d i T ö r t é n e t e k.

Éppen most érkeztek ide az Orosz
nagy Táborból a' következő hadi tudó-
sítások.

Jul. 26 dikán, Sumla előtt. Megin-
dítván a' Tsászár táborát B a z a r d t s i k-
tól Júl. 15-dikén, a' harmadik és hete-
dik hadi sereggel egy Osztály lovas va-
dászokkal és 108 tartaléki ágyúval, ide
nem számlálván az említett két hadi se-
reg ágyúit, Koslidsán és Jenibazá-
ron keresztül Sumla vára és a' mel-

lette bésántzolt Török tábor ellen előre
nyomult.

Három napi utazás után maga a'
Tsászár Jenibazár előtt táborozott.
Elöljáró hadaink két nap óta 5, 6 ezer
lovasokból álló Török tsapat előtt forgot-
tak, de azok, két ízbeli tsatázás után,
mihelyest a' mi első hadi seregünk kö-
zelítését megpillantották, vissza húzták
magokat. Jul. 19-dikén Jenibazárnál min-
den hadaink öszvehúzódván, Sumla felé
megindultak, hogy az ellenség erejét ki-
tanúlják, 's ha az ellentállana visszanyom-
ják, 's magokat a' bésántzolt ellenséges
tábor előtt megfészkelhessék.

Júl. 20-dikán hajnalban indult meg
előre a' 7-dik hadi sereg osztály Gr. D i e-
b i t s Gen. vezérlése alatt, melly az Orá-
niai Hertzeg Huszár Regimentjét is ma-
gához tsatolta. — Ezt követték R u d-
z e v i t s Gen. vezérlése alatt a' többi ha-
dak a' Tsászárral együtt, mellyek tsata
rendekben mentek előre, 's mindnyájan
egymást segíthető öszveköttetésben vol-
tak. — B e n k e n d o r f Gen. Adjutáns
azon gyalog vadász Regimentek osztályait
vezérlette, mellyek a' végre rendeltet-
tek, hogy minden esetre, négy szegletű
tsatarendekbe állíttatván, a' Tsászárt és
késérőit közbe vehessék. Jobbra ezek
mellett három Huszár Regiment ment
Rüdiger Generálistól vezéreltetve; az
egész had megett 108 tartalék ágyú ha-

ladott előre két sorban; mellyeket Gr. Orloff Gen. Adjutáns alatt egy Osztály lovas vadász sereg oltalmazott. — A' Silistriába vivő útat Syssouieff Gen. örözte Kozákjainkal.

Illyen rendben halada a' tábor szinte két mértföldnyire, olyan helyeken keresztül, mellyek szanaszélyt rakvák dombtetőkkel, 's patakok és mély árkok által szaggattatnak el egymástól. A' Török táborszemek vigyáztak mozgásainkra, 's közelgetésünkör vissza húzták magokat. De midőn Sumlához már csak egy mértföldnyire az azt fedező halmok sorait elértük, azonnal szemünkbe tűnt a' Török lovasság, melly az általellenben lévő tetők hajlásán tsapatonként sorokban állott. Az ellenség mintegy 10 ezer lovasságnak látszott, mellynek egy része rendes katonaság volt. Jobb szárnyát hátráltatván, közepet harasztos bokrok megett állította, mellyhez az előtte folyó motsáros patak miatt nehéz vala hozzá férni; bal szárnyát pedig kiterjesztvén, azzal a' mi Kozákjaink állását akarta megkerülni. Már 11 óra felé volt az idő, midőn a' Tsászár parantsolá, hogy a' hadak megálljanak; 's a' hetedik sereg osztálynak ideje legyen, a' Törökök jobb szárnyát megkerülni. Ez megesvén, a' mitől igen sok függött, délbén az egész tábor ütközetre indult. A' közép tábornak három első Brigadája, ágyúzás védelme alatt előre nyomult, hogy a' patakon által menvén a' Török lovasság közepét megtámadja. Más felől a' 7-dik sereg osztály oldalról vette az ellenséget 's azt ágyúztatván neki hajtott. A' mi Kozákjainkal tsatázó Törökök a' tábor jobb oldalát akarták megkerülni és abba béválni; de azt a' Tsászár észre véven, három Huszár regimentet és egy egész Osztály lovas vadászokat rendelt oda 12 ágyúval. Az ellenség ágyúink tüzet sehol ki nem állotta. A' jobb szár-

nya a' 7-dik sereg osztály előtt nyakra före vissza vonta magát; ugyan azt tselekedte a' közepe is, minekutánna oszloprendekbe öszveszedte magát. A' bal szárnyával is, melly a' miénknél számosabb volt, hijában igyekezett a' mi Huszárjainkon erőt venni. Már most állásait elvesztette. Azonban két óra tájban ismét öszveszedvén magát, újra ütközetet próbált. Két ízben igyekezett a' bokrok megett rejtett ágyúival és lovasságának reánk rohanásával seregeinket hátrára nyomni; mert kartátsaink rontó tüzet ki nem állhatták és hadaink előre nyomulását sehol meg nem akadályoztathatták. A' hetedik sereg osztályunk már negyedfél órakor éppen azon a' tetőn állott, mellyen a' Török tábor magának jó helyet választott volt az ütközetre. Végre egész seregevel kénytelen vala hátrálni, 's magát Sumla vára falai alá vissza húzni.

A' Tsászár hadainak maga viseletével tökéletesen meg elégszik. Ez az ütközet csak úgy tetszett, mintha próba hadifordulások tétettek volna. Részünkről a' veszteség kevésre megy. Holtakban mintegy 30, sebesebben 70 embert vesztettünk. A' Török foglyok és hozzánk által jött szökevények beszéde szerint a' Törökök vesztesége 500 ember felé van. Júl. 21-dikén elkezdettük a' tábor fekvését sántzárkokkal és földvár sántzokkal körül venni. Ugyan ezen napon táborunknak mind a' két szárnya közelített a' bésántzolásokhoz, mellyekben a' Török tábor fekszik, a' nélkül, hogy legkisebb ellentállásra talált volna. Jun. 22-dikétől 25-dikéig minden pontjaiból táborunknak szaguldoztak előre tsapatjaink, hogy a' Török tábor sántzait és fekvését kikémlelhessük, 's ebben éppen nem akadályoztattak bennünket, sem pedig sántzolásaink folytatásában még eddig kiütéssel nem háborgattak.

Ha öszve hasonlítja az ember ezt az elzsibbadást azon elevenséggel és állhatatossággal, mellyel az Ottomannok ez előtti táborozásainkban itt Sumla körül minden talpallatnyi földért készek voltak velünk megvívni; úgy most azon tulajdon bélyegekre és régi hadakozásbeli módjokra rá sem esmerhetni. Sumlában körülbelől 40, 50 ezer ember lehet, Huszsein Basa Seraskier vezérlése alatt, kik között mintegy 10 ezer tanult hadi nép van; de ezen besántzolt tábor különösen erőssé teszi az, hogy most mind azokat a' telöket magába foglalja a' sántz, mellyekről ez előtt a' várát legfogatosabb módon lehetett ostromolni. Sumla és Várna között Paravadit, mellynek fekvése Sumlára nézve igen jó helyen van, Benkendorf Gen. elfoglalta, és azon túl Aidos felé egy szállitmányt, melly a' táborba hadiszerekkel rakva igyekezett menni, semmivé tett. — Várnát Suchtelen Gen. megszállotta, noha a' Törökök gyakori kiütések által a' megszállást igyekeztek akadályoztatni, de a' minék nem leve foganatja; az alatt Uschakoff Gen. serege is oda érkezett, melly Tultsa várát ostromolta volt. Greigh Admirális hajós seregét már látták közelíteni Várnához.

Silistria várát Roth Gen. Jul. 21-dikén megszállotta.

Gyurgyevo várát Karniteff Gen. tartja szemmel egy sereg osztályával, kit Jul. elején az örizet egyesítvén magát a' Rustsuki örizettel 6000 emberrel támadott meg; de nemhogy a' mi népünknek megtámadásában tzeljät elérte volna, sőt inkább öt órai tsatázás után az örizetet a' várig vissza kergette, 's a' t.

A' Kavarnai bátorságos és tágas kikötőhely rakva van hajóinkal, mellyek oda eleséget szállítanak.“

Annak váratlan híre, hogy Odeszszai levelek szerént, az Orosz Tsászár Aug. 8-dikán oda érkezett, politikusainkat minden féle egymással ellenkező vélekedésekre ébresztette; 's szinte lehetetlennek tartották, hogy az valami nagy történet következése nem volna. Úgy látszik azomban, hogy az Orosz nagy tábor, minekutánna Sumla várát mintegy megszállotta, 's magát az előtt sántzokkal körül veszi, azon fog dolgozni, hogy a' besántzolt Török táborból az eleség és hadi szereknek oda szállítását elzárja, míg oda annak jó foganattal lehető megtámadására, még több erő érkezik, melly, a' mint már említettük, a' nagy táborhoz útban van.

Legújabb Hadi Tudósítások.

Az Odeszszai Újság Aug. 9-dikén ezeket írja: „Tegnap igen örvendetesen meglepte Ö Felsege a' Város lakosait ide érkezével. A' Tsászár Mihály Nagy Hertzeggel együtt Várna mellett ült hajóra és a' Flóra fregáton éppen azon mezei mulató háznál szállott ki a' patra, mellyben Ö Felsege a' Tsászárné lakik.“

A' Sumlai táborból Aug. 1-ső napján. „Megtévén a' Tsászár minden szükséges rendeléseket Sumla előtt, hogy a' várnak megszállása teljes erővel folytatassék, és Huszsein Basa tábora hova tovább szorosabban bekeríttessék, 's annak útja mindenfelől elvágattassék; továbbá: hogy mind azon helyek elfoglaltassanak, mellyeknek bírása a' besántzolt tábornak veszedelmét siettetheti; holnap innen Várna felé indul, hogy Greigh Admirál hajós seregét, melly Várna előtt áll, megvizsgálja, valamint a' vár ostromlására tett készületeket is. — Onnan Ö Felsege a' hajóssereg egyik hajóján Odeszszába fog rövid időre menni, a' honnan a' Testörző Seregosztállyal

melly már a' Dunánál van, a' nagy táborba ismét visszatér.“

„Rüdiger Jen. Eski-Stambulnak ment seregével. Ez az ellenséget nagy nyughatatlanságba ejtette; látván, hogy ez által útja a' Fővárostól és az Ország belsejétől el van vágva. A' honnan öszveszedvén lovasságának nagyobb részét 's ágyúit is, tegnap utánna küldte Rüdiger seregének, hogy azt megtámadtassa és visszatérésre kényszerítse. De mivel az a' sereg a' hetedik hadi osztályunkal egyesületben volt és ez által segítettet; több ízbeli megtámadásának és ágyúzásának is csak az a' kimenetele leve, hogy a' Török sereg kéntelen volt magát nem kevés veszteséggel Sumlába vissza vonni. Erre Rüdiger Generális Eski-Stambulnál táborba szállott 's így a' Török tábor nagy útját Konstantinápoly felé egészen elvágta.

Sumla előtt Jul. 29. Rudzevits Gen. tegnap a' nagy tábor jobb szárnyától előre nyomult, hogy a' Silistriába vivő út mellett egy erdős tetőt elfoglaljon, a' mit végre is hajtott. A' Törökök ezt megtudván számos lovassággal és ágyúkkal indultak ellene, hogy helyéből kiverjék, és ámbár ötet dühös magok elszánásával támadták meg, 's ágyúzósánczainkra is nagy vakmerőséggel rohantak; mégis semmiben sem boldogulhatának; mert kartátsaink és vadász regemenjeink kemény tüzeléseit ki nem állhatván hátrálni kezdettek 's a' mieink egy Orosz mértföldnyire hajtották őket magok előtt. Ezen ütközetben 400 holtakat és 500 sebeseket vesztek. Ezen tsatában kimutatott Katonai talentomaikért 's vitéz magok viseletekért a' Tsászár Kisseleff Gen. Adjutánst gyemántokkal kirakott kardal, Berg Gen. Májort pedig a' Sz. Anna Rend nagy keresztjével ajándékozta meg. A' mi veszteségünk mintegy 100 emberből állott.“

„Várna ostromoltatásánál a' vezérséget Hertzeg Menczikoff vette által. Greigh Adm. hajós serege már a' Várnai Kikötő előtt áll 8 líneahajóval 5 fregáttal, 's más rendű kisebb hadi hajókkal. Azon hadi osztályt, melly Anapavárárt ostromlotta, Greigh Adm. a' szárazra Várna mellett kiszállította.“

O r o s z O r s z á g.

A' meg holt Barclay-de-Tolly Hertzeg Aszszony fiját megajándékozta a' Tsászár egy esztendőre azon 85,000 rubel pensioval, melly az Anyjának járt.

Professor Struve, Dorpátban a' ki az idegeneknek a' tsillagvizsgáló tornyot fáradhatatlan készséggel szokta mutogatni, a' graditson le esett 's a' lába eltört. —

N a g y B r i t a n n i a.

Az Ausztriai Ts. Követ Hertzeg Eszterházy és Lord Strangford hosszas tanátskozást tartottak Aug. 6-dikán Gróf Aberdeen külső Ministernél; mellynek következésében, a' mint halljuk, Lord Strangford, minden órán rendkívülvaló Követségben Rio de Janeiroba fog indulni.

London Aug. 8-kán. Ketten a' Ministerek közül egynehány hétre a' Fővárosból elútaztak, t. i. Peel Ur, a' ki Brightonba és Lord Melville a' ki Skótziaiba megy által. — Az új Londoni Püspök Dr Blomfeld Aug. 5-kán a' Botolph-templomában (a' hol eddig Rector volt) utoljára predikált. A' templom tömve volt néppel. — Gróf Liverpool (néhai első Minister) két hét óta igen rosszúl van. Eddig nem tudta tagjait mozdítani, mivel a' szél megütötte. Most kínos rángatódzásokat szenved.

Dublin Aug. 4-kén. A' Vice-Király Marquis Anglesea Aug. 2-kán hosszas beszélgetést tartott O'Connell Urral; mellynek tzielja, — a' mint gyantják, — egy a' köz tsendességet tárgyazó alku vala. O'Connell Ur ígéretet teve, hogy minden fegyverek ki fognak az Országlószéknek adattatni a' Katholikusok részéről, az alatt a' feltétel alatt, ha a' Protestáns Yeomanry-któl (úgy nevezett Orangistáktól) is elszedetnek a' fegyverek. Tsak hamar ezen Conferentzia után parantsolatot adott ki a' V. Király, hogy minden Irlandiában lévő Yeomanryk névszerént öszve íratassanak és a' nálok találtató fegyverek 's azoknak minéműsége írásba tétessék. A' mutató-táblákat (tabellákat), mellyek szerént a' jelentés ezen tárgyra nézve tétetni fog, a' V. Király nagy elmerüléssel dolgozta, és a' mulatságot (melly ezen napra volt nála rendelve) félretétette 's míg a' munkának egészen vége nem lett, a' házból ki sem mozdult. — Mitsoda kinézésből íratja öszve az Országló Szék a' fegyvereket? lázzadástól tart-e? vagy O'Connell Urnak (feljebb említett) tanátsára esik? — nehéz kitalálni. Ez utolsó azért látszik hihetőnek, mert O'Connell Ur kévéssel az előtt a' Katholikus Egyesület Ülésében igen hevesen kikelt az Országlószék ellen, melly a' Katholikusoknak megtiltja a' fegyver hordást, az Orangistáknak pedig megengedi, 's mondta egyszersmind, hogy ha az Országló-szék erről tenni nem akar, majd fog tenni az Egyesület. Ezen ülésben öszve szólalkozott O'Connell Ur egy más (Robarts nevű) Urral, a' ki az O'Connell Ur beszédjében bele szólván, mikor a' Clarei diadalmat említené, azt kérde tőle: „diadalom e' az, mikor a' tudatlan és babonás népen a' Pápa uralkodik?“ Ezen kérdést hangos piszszegetés követte, 's az ebből eredt

perlekedés folytában (O'Connell és Robarts Urak közt) még inkább nevedett. O'Connell Ur felhevülvén igyekezte a' Históriából meg mutatni, hogy az Anglus Ministerium eleitől fogva nyomni kívánta Irlandiát. Robarts Ur mentette az Országló-széket, erősítette, hogy minden lehetséges jóval volt Irlandiához, nevezetesen sokat használt az Országnak a' motsárok kiszárításával „Azt meg engedem — így felelt O'Connell Ur — az Országlószék ki szárította a' népet is (Nagy nevetés). Tudja e' az ifjú Ur, hogy az Orangisták Symboluma, a' kiknek olly nagyon pártját fogja, Polgár társaik véérébe van mártva? Robarts: „Én nem vagyok Orangista“ O'Connell: „De ha pártfogójok volna is, azt kiáltanám én az Irlandiai néphez: Botsáss meg néki, mert nem tudja mit tselekszik! (Halljuk!) Ezt mondom én az Urnak 's ezt mondom általa Angliának is. Nem akartam én Angliának, — a' Vitézek hazájának, — fényét homályosítani: hanem Irlandiának akarok ollyan napokat szerezni, a' minékűek az Anglia legdicsőségesebb napjai. Tudom én, hogy Országunknak mindene van, a' mi arra kell, hogy nagy és boldog legyen; 's azt is tudom, hogy kötelességem ellen vétenék, ha minden tehetségemet arra nem igyekezmem fordítani, hogy azt a' Nemzetek mérőserpenyőjébe felemeljem.“ Ezen szavakkal végezte beszédjét az egész Gyűlés tellyes tetszésével.

Frantzia Ország.

A' Király Sept. 1-ső napján Verdun, Metz, Strassburg és Colmar városokon keresztül Luneville-be fog utazni, és onnan Nancy, Toul, és Troyes városain keresztül Párisba visszatérni. A' Korona Hertzeg vele megy Ő Felségével. — Bery Hertzegné a' Py-

renaumi Hegyek mellett létében egy fordulást tett Spanyolországban is, de nem a' testvérje látogatására (a' ki Ferrentz da Paula Infáns Hitvесе) hanem csak időtöltésből.

Azon tudományos útazásról, melly Egyiptomba Champollion Ur felügyelése alatt Jul. 31-kén Eglé nevű Frantzia hajón meg indult, a' Moniteur írja, hogy egyedül az Egyiptomi régiségek vizgálására és egybeszedésére van kiküldve. A' régi História ezen útazásból, — ha szerentsésen üt ki, — némelly felvilágosításokat várhat, annyival is inkább, mivel a' Hieroglyphica Irással a' mái tudósok meglehetősen megismerkedtek. A' Frantzia tudósokon kívül, mennek öten Olaszok is, a' kiket a' Toskánai Nagy Hertzeg küld. Ezek közt van a' két Rosellini, az egyik a' Keleti nyelvek Professora, a' másik Természet vizsgáló.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona Jul. 23-kán. Azon két Hadi hajó, melly Oportót zárva tartotta, ez előtt harmadnappal vissza jött, és — a' mint beszélük — a' Madera ellen küldendő Expeditióra fordíttatik. — Madera ellen 11 Hadi hajót szándékozik az Országlószék ki küldeni. — A' Terceira szigetében küldött hajó vissza tért, a' sziget lakosi nem fogadták be. Hasonlóan járt Funchalban. Az egy St. Miguel Szigete esmerte el D. Miguelt. Terceiraban elsőben elfogadták D. Miguelt Királynak, de a' Ratonaság ezt meg értvén, fegyverben ki állott és a' Kormányozót (a' ki D. Miguelt elesmerte) fogságba tévén, D. Pedrót kikiáltotta, 's a' D. Migueltől küldött hajót vissza útasította. —

Viszsa tért ötödnapi haszontalan keresése után azon egy pár kis Hadi ha-

jó is, melly a' minapi zászlótalan rabló hajó üldözésére és elfogására kirendeltett. — Éppen ebben a' szempillantásban érkezett a' Tajó torkolatjához egy Frantzia Hadi hajó is. Meg fog e' itt a' Kikötőben állani, vagy odébb megy, — még nem tudjuk.

Almedia városa fel adta magát 's a' D. Miguel seregei Jul. 13-kán elfoglalták.

Generális Macedo levelet írt a' Spanyol Fő Kapitányhoz Galiciába Eguia Urhoz, hogy azon fegyvereket 's hadiszereket, különösen pedig azon pénzt, mellyet az Oportói Constitutionalis szökevények az Országos pénztárakból felszedvén magokkal Spanyolországba által vittek, adassa vissza. Eguia Ur azt válaszolta, hogy nem adathatja, mivel a' fegyvereket 's hadiszereket még a' határon öszve rontották a' szökevények, minek előtte a' Spanyol földre beléptek volna. A' pénzt pedig, mellyet a' közönséges pénztárakból felvettek, magok közt hihetően felosztották. A' mit onnan gondol, mert pénzes szekereket Spanyolországba nem vittek; hogy hát legyen miből élniek, hihetően azon köz akaratlan megosztottak. Egyébaránt utánna fog a' dolognak járni, és ha illyes pénz kerülne elő, jelentést fog eránta tenni Királyának. —

E l e g y e s D o l g o k.

A' Merkur nevű gözhajó a' Havrei Frantzia kikötőbe bevezett, hogy eleséget, köszönet és orvosi szereket szerezzen be a' hajóba. Megértvén ezt a' Kir. Vámok Főigazgatója, tudtára adta a' hajós Kapitánynak Blaquier Urnak, hogy a' Fr. Tengeri Minister hozzá küldött parantsolatja szerént, a' Merkur Frantzia Országának akármelly kikötőhelyébe szabadon bevezethet és azokban

sehol semmi Vámot nem fizet. Ugyan ezen gözhajónak Angliában nem engedtetett meg, hogy hadi szereket vásárolhasson és rakhasson a' hajóra. A' Merkur olly tzéllal megy a' Közép tengerre, hogy **Cochrane** Admirálist Máltában felvegye és Görög Országba vigye.

A' Times nevű ánglus Ujság e'ként számlálja elő, bizonyos írásokban kerengő előadás szerént azon Portugallusok számát, kik **Don Pedronak** mint törvényes Királyoknak hívségében megmaradván, azért vagy elfogattak, és fogságban tartatnak, vagy hazájokból kiköltözni kéntelenítették, ú. m. 2 Marquis, 22 Gróf 4 Vicomte, 9 Báró, 2 Püspök, 15 Fidalgos v. Nemes, 19 Generális, 7 Országos Követ, 1,690 Kapitányok és Hadnagyok, 7,100 Szabados Katonák, 4,200 rendes katonák: és 1,500 polgárok. Még eddig tsak tíz birtokosok jószágai véttettek el; de az újabb kemény rendelés szerént félő, hogy az ilyenek száma irtóztató módon meg fog szaporodni.

Zantéi levelek szerént az Albániai Török sereg, melly 6000 emberből állott, Módont elhagyván hazájába visszatért. **Ibrahim Basa** parantsolatot küldött az Arkádiai szoros utakat őrző Egyiptomi sereghez, hogy ott az Albániai hadat keresztül ne botsássa, míg az a' magával vitt Egyiptomi kezeseket ki nem adja, mellyre azok rá nem állván, ütközetre kelt a' dolog közöttök. Az Albániai seregek győzödelmeskedtek 's hatvan embert elvesztvén szerentsésen keresztül vágták magokat. Az Egyiptomiak többet elvesztettek 200 embernél.

Sumla váráról egy Anglus utazó **Valsh** ezeket írja: Sumlát, a' hol legtöbb 's legjobb rézmívesek és bádogosok vagynak egész Török Országban, mintegy 60 ezer lakosok lakják. Az úgy nevezett felső városban laknak a' Törö-

kök; az alsóban a' Görögök, Örmények és Zsidók. **Sumlának** jó fekvése, katonai tekintetben, felette nagy hasznára van a' Török birodalomnak. Itt mennek öszve minden utak, a' Duna mellett fekvő várakból, mellyek onnan a' Balkán hegyén keresztül **Adrianopolisba** és **Konstántzinápolyba** visznek. — A' vár bástyái nem felette erősek ugyan, de mivel sokszoros sántzolásokkal vagynak körülvéve, 's a' Törökök tudván, hogy ez az Ország 's a' főváros kultsa 's utolsó reménysége, azt körömszakadásig oltalmazzák. A' város hossza három, szélessége pedig két ánglus mértföldnyire terjed. Ezen kiterjedése és körületének hegyes völgyes volta lehetlenné teszi, hogy azt az ellenség! egészen körül fogja és minden öszvekötéstől elzárja; hanemha rendkívül nagy számú hadi sereggel áll elő. Itt még eddig a' Törökök az Oroszokkal viselt háborúban mindenkor ellent állottak és győzhetetlenek voltak. Az újabb időkben két ízben nyomultak az Orosz seregek elő **Sumláig**, de tovább nem mehettek. **Romanzoff** vezérlése alatt 1775-ban és **Kamenszky** alatt 1810-ben, 's mind a' kétszer igen véres ütközetek után kéntelenítették magokat vissza húzni.

Magyar Ország.

Győrben Aug. 8-dikán. — Ezen Megyének Tisztújító széke a' f. Aug. 4, és 5-dikén tartatott Nagy Méltóságú **Vassonykői Gróf Zichy Ferraris Ferentz** Úr **Ö** Exjának, **Győr Vgye Fő Ispányának**, 's a' t. előlülése alatt. A' választás az Isten segítségül hívása után illy következással ment végbe: első **Al-Ispány T. Bezerédi Bezeredy Ignátz** Úr; második **Al Ispány T. Siklósi Szabó Péter** Úr. — **Fő Jegyző T. Kisfaludy Mihály** Úr; **Al-Jegyzők: TT. Kálóczy**

Mihály, és Balogh Kornél Urak. — Levéltárnok, T. Schedius Kristóf Ur. — Fő. Perceptor, T. Jankó János Ur; Al-Perceptor, Balogh Kálmány Ur. — A' Tói, Szigethi, és Csilizközi Járásban: Fő Szolga Bíró T. Argay Mihály Ur; Al-Sz. B. Neuhold Erneszt Ur; Esküdtek: Vajda Ignácz, és Eöry Ádám Urak. A' Sokoróallyai Járásban: Fő Sz. B. T. Matkovits Sándor Ur; Al-Sz. B. Takáts Sándor Ur; Esküdtek: Szabó Pál, és Zathuretzky Miklós Urak. A' Puszta Járásban: Fő Sz. B. T. Sárny Károly Ur; Al-Sz. B. Németh Mátyás Ur; Esküdtek: Horváth János, és Kováts Márton Urak. — Tiszti Fő-Ügyész, T. Goda Jó'sef Ur; Al-Ügyész, Hollósy János Ur. Exactor, Móró Ignácz Ur. — Transennális Biztos, Farkas István Ur; Bátorságbeli Biztos, Karkoványi István Ur. — 5 ikben Méltós. Juranits Antal Györi Püspök Ur; és 6-dikban Ő Exja a' Fő-Ispány nagy vendégséget adtak.

Kubinból, Aug. 14-dikén, Árva Vármegyének Tisztújító széke e' f. H. 11-dikén tartatott a' Ns. Megye Fő Ispányának N. Mélt. Erdödi Gróf Pálffy Fidelis Kir. Fő Tárnok Ő Excjának előlülése alatt; mellyen felkiáltás által 's teljes egyetértéssel választattak a' Tisztviselők, e' szerént:

Első Al Ispány lett F. Lehotai Abaffy Vendelin Kir. Tanátsos Ur; Második: F. Kubini Kubinyi Jó'sef Ur, eddig Fő Adószedő. — Fő Adószedő: Geczefalvai Bajcsy Antal Ur. — Fő Szolga Bírák lettek: 1-ső, Domanoveczi és Lestinei Zmeskall Mórítz Ur. 2-dik, Revisnyei Reviczky Antal Ur. 3-dik, F.

Lehotai Abaffy Aristides Ur. 4-dik, Domanoveczi és Lestinei Zmeskall Márkus Ur. — Al Sz. Bírák: Vilcsek Ferentz, Revisnyei Reviczky Péter, F. Kubini Mesko Vendelin, Domanoveczi és Lestinei Zmeskall Maximilián Urak. Fő Ügyvédő: F. Kubini Koroda Gáspár; 2-dik F. Kubini Mesko Károly Urak. — Számvévő: Sédeni Ambrózy Károly Ur. — Útakra Fő Felvígyázó: Lehotai Lehoczky Elek Ur. — Járásokbeli Adószedők: F. Lehotai Abaffy Elek, és Medzihradsky Jónás Urak. — Levéltárnok: F. Kubini Koroda Beniamin Ur. — Esküdtek: Lokcsánszky György; Dedinszky János; F. Kubini Meskó Jonathán; Meliorisz Lajos; F. Kubini Meskó Jó'sef, és Vilcsek Ignácz Urak. — Megyebéli Biztosok: Zászkalli Skrabák Ignácz, és Bacha Ignácz Urak. — Fő Jegyzői hivatalában a' Fő Ispány Ő Excja által megerősített, Revisnyei Reviczky Jó'sef Ur; valamint 1-ső Al Jegyzőnek, Reviczky János, és 2-diknek Zubriczai Monyák Jó'sef Urak.

Carlsstadt (Horváth Országbar A' Szluini Határ őrző reg. ben egy veszett Farkas két nap alatt két embert 's két aszszonyt, továbbá 2 lovat, 10 ökröt, 10 tehenet, 2 borjút, 14 disznót és sok kutyát meg mart. A' farkast a' Regiment üzőbe vétette, és Czerovicza faluhoz közel Martits Tamás Határszéli katoná szerentsésen agyon lötte. A' megmart állatok hasonlóan meglövettek és mélyen a' földbe elásattattak. A' megharapott szerentsétlen személyek a' Carstadt i Ispotályban Orvos keze alatt vagynak. —